

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

CHOV KONÍ – Křížení koní

Název školy	SŠHS Kroměříž
Číslo projektu	CZ.1.07/1.5.00/34.0911
Autor	Petr Zaoral
Název šablony	III/2 – inovace a zkvalitnění výuky prostřednictvím ICT
Název DUMu	CHK.4419.3H
Stupeň a typ vzdělávání	Odborné vzdělávání (gymnazijní)
Vzdělávací oblast	Člověk a příroda
Vzdělávací obor	Chov koní
Vzdělávací okruh	Plemenitba koní
Druh učebního materiálu	Prezentace, list, test
Cílová skupina	Žák, 16 - 19 let
Anotace	
Speciální vzdělávací potřeby	Dataprojektor
Klíčová slova	
Datum	Datum vytvoření – 8.12. 2012

CHOV KONÍ

Křížení koní

Křížení

Je páření jedinců různého genotypu .

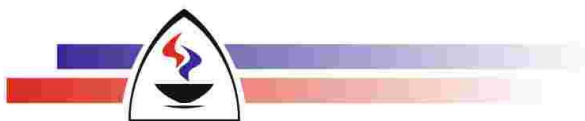
V chovu koní se využívá křížení
mezidruhové (např. kůň **x** osel)

a křížení

meziplemené (páří se jedinci náležícím k plemenům odlišných
plemenných skupin (teplokrevní **x** chladnokrevník)

nebo

páření jedinců náležící do jedné plemenné skupiny, ale výrazně
se typově lišícímu (např. ČT **x** Lipický kůň)

Dělení:

- a) ZUŠLECHŤOVACÍ
- b) UŽITKOVÉ
- Křížení mezidruhové (bastardace)

Jednalo se o snahu spojit dobré vlastnosti koní a oslů. Při páření oslice s hřebcem vzniká **mezek** a klisny s oslem **mula**. Muly i mezci nejsou dále plodní. Mezci jsou homogenější, menší a lehčí. Muly jsou větší až do 180 cm. Pro nošení nákladů však hlavně používaly muly nižší 140 cm. Muly jsou inteligentnější než mezci a koně (umí přesně udeřit jedním kopytem). U nás se využívala ke starokladrubských klisen, které nezabřezly při připuštění hřebcem. Po připuštění oslem už je to v pořádku.

Křížení meziplemenné

Využívá se při tvorbě nových plemen nebo při přizpůsobování plemene novým požadavkům trhu.

- **1) PŘILITÍ KRVE**

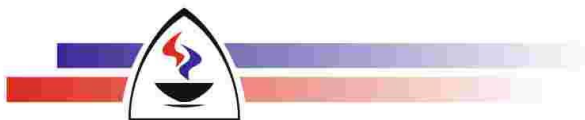
Používá se při korekci některých vlastností, nejčastěji u teplokrevných plemen, u nich se po několika generacích zvyšuje konstituční tvrdost a zvýšení tělesné mohutnosti.

- **2) KŘÍŽENÍ PLEMENNÉ – TVŮRČÍ**

Využívá se při vytváření nových plemen. Klisny domácího chovu jsou zapuštěny hřebcem jiného vytrvalého plemene. Potomstvo má větší adaptabilitu v užití prožití (např. využití ukořistěných arabských hřebců)

- **3) KŘÍŽENÍ VYHLAZOVACÍ**

Při tomto křížení se původní plemeno úplně vyhlazuje. Domácí populace se obnoví i ve všech následujících generacích. Připouštění hřebci se zušlechťovali, a to tak dlouho než se dosáhlo požadavku. V praxi se takto používá označení vysoko v krvi (což znamená, že jedinec má v původu větší podíl krve A1/1).

Osvěžení krve

Cílem je zvýšení životnosti a výkonnosti vysoce vyšlechtěného plemene či chovu, v němž se projevíly znaky přešlechtění

(ale hřebec musí být ze vzdálenějšího chovu)

Test:

1. Co to je křížení- páření jedinců z různými geny
2. Uvedte 2 příklady kříženců- **Mula a Mezek**
3. Vysvětlete pojem osvěžení krve- **zlepšuje zdravotní a užitkové vlastnosti**

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

Přehled použité literatury:

Dušek, Jaromír. Chov koní. Druhé. Praha: Brázda, s.r.o., 2007. 404. 80-209-0352-6.